

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-02289/2013-ERU

V Ostravě dne 5. dubna 2013

Číslo jednací: 02289-8/2013-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-02289/2013-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem dne 5. března 2013 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, kterým je společnost ZEMĚDĚLSKÁ a.s., IČ: 25345401, se sídlem Bílovecká 1162/167, 747 06 Opava 6, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost ZEMĚDĚLSKÁ a.s., IČ: 25345401, se sídlem Bílovecká 1162/167, 747 06 Opava 6, se tím, že v rozporu s ust. § 46 odst. 12 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, prováděl dne 20. října 2012 v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy na poli v katastrálním území obce Chvalíkovice zemní práce, kdy při provádění těchto prací došlo prostřednictvím strojního mechanismu, traktoru DEUTZ-FAHR AGROTRON 230, r. z. OP 8256, r. v. 2001, k poškození ovládacího zámku a táhla úsekového odpínače, provozní číslo US_OP_3117, na sloupu vedení VN 22 kV vz. č. 22, čímž došlo k přerušení dodávky elektrické energie v trvání 47 minut, a to ve městě Hradec nad Moravicí a v jeho částech Kajlovec, Bohučovice a Jakubčovice, přičemž touto činností ohrozil spolehlivost a bezpečnost provozu vedení VN 22 kV vz. č. 22, dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

II. Dle ust. § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení, společnosti ZEMĚDĚLSKÁ a.s., IČ: 25345401, se sídlem Bílovecká 1162/167, 747 06 Opava 6, za spáchání správního deliktu podle

ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 20 000 Kč** (slovy: dvacet tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 03113.

III. Dle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výtěžku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, společnosti ZEMĚDĚLSKÁ a.s., IČ: 25345401, se sídlem Bílovecká 1162/167, 747 06 Opava 6, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 031131.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 5. března 2013 Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) zahájil ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, společností ZEMĚDĚLSKÁ a.s., IČ: 25345401, se sídlem Bílovecká 1162/167, 747 06 Opava 6 (dále jen „účastník řízení“), ve věci možného podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že v rozporu s ust. § 46 odst. 12 energetického zákona prováděl dne 20. října 2012 v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy na poli v katastrálním území obce Chvalíkovice zemní práce, kdy při provádění těchto zemních prací došlo prostřednictvím strojního mechanismu, traktoru DEUTZ-FAHR AGROTRON 230, r. z. OP 8256, r. v. 2001, k poškození ovládacího zámku a táhla úsekového odpínače, provozní číslo US_OP_3117, na sloupu vedení VN 22 kV vz. č. 22, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků šetření orgánů činných v trestním řízení, jež bylo provedeno na základě oznámení o škodní události ze dne 20. října 2012. Policejní orgán (Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje, Obvodní oddělení Hradec nad Moravicí, Lidická 316, 747 41 Hradec nad Moravicí) odevzdal věc dne 6. prosince 2012 Magistrátu města Opavy k projednání jiného správního deliktu, kterého se měla dopustit fyzická osoba, [REDAKCE]. Magistrát města Opavy dospěl k závěru, že se jedná

o přestupek podle energetického zákona a z důvodu věcné nepříslušnosti věc postoupil Úřadu, a to usnesením ze dne 16. ledna 2013, jež bylo Úřadu doručeno dne 23. ledna 2013. Úřad pak daný čin právně překvalifikoval jako podezření ze spáchání správního deliktu právníkem osobou podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

II. Zjištění policejního orgánu

Policejním orgánem bylo zjištěno, že pan [REDAKCE], zaměstnanec účastníka řízení, prováděl dne 20. října 2012 v rámci výkonu přidělené práce v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy na poli v katastrálním území obce Chvalíkovice zemní práce, přičemž při provádění těchto zemních prací došlo prostřednictvím strojního mechanismu, traktoru DEUTZ-FAHR AGROTRON 230, r. z. OP 8256, r. v. 2001, k poškození ovládacího zámku a táhla úsekového odpínače, provozní číslo US_OP_3117, na sloupu vedení VN 22 kV vz. č. 22. O vzniklé události pan [REDAKCE] neprodleně informoval svého zaměstnavatele, účastníka řízení, který vzápětí předal veškeré potřebné informace společnosti ČEZ Distribuce, a. s., IČ: 24729035, se sídlem Teplická 874/8, 405 02 Děčín (dále jen „společnost ČEZ“).

Dále bylo zjištěno, že výše uvedeným jednáním byla společnosti ČEZ způsobena škoda na energetickém zařízení ve výši 11 016 Kč. Současně došlo také k přerušení dodávky elektrické energie v délce 47 minut, a to ve městě Hradec nad Moravicí a v jeho částech Kajlovec, Bohučovice a Jakubčovice. Dne 20. října 2012 bylo poškozené energetické zařízení provizorně opraveno. K definitivní opravě pak došlo dne 23. října 2012, přičemž tato oprava si vyžádala přerušení dodávky elektrické energie ve zmíněných oblastech v délce 21 minut. Společnost ČEZ policejnímu orgánu sdělila, že přerušení dodávky elektrické energie není do zmíněné výše škody zahrnuto, neboť by se z její strany jednalo pouze o odhad.

Pan [REDAKCE] policejnímu orgánu vypověděl, že u účastníka řízení pracuje jako traktorista. Dne 20. října 2012 byl vedoucím vyslán na pole v katastru obce Chvalíkovice, aby připravil půdu, přičemž tuto práci prováděl přiděleným traktorem značky Deutz, ke kterému měl zapojený kompaktor. Vzhledem ke ztíženým podmínkám jel s traktorem minimální rychlostí. Takto projížděl rovněž kolem sloupu vysokého napětí. Po krátkém ohlédnutí dozadu z důvodu kontroly kompaktoru zjistil, že se traktor nachází těsně před sloupem. Okamžitě tedy zabrzdil, nicméně toto již nestačilo a traktor narazil v pomalé rychlosti do sloupu a kapotou zachytil rozpojovací zařízení, které bylo uchyceno na sloupu. Následně pan [REDAKCE] zahlédl jiskření na sloupu vysokého napětí, poodjel proto s traktorem dál a celou věc ihned nahlásil svému nadřízenému, který ho informoval, že vše ohlásí na dispečink společnosti ČEZ. Pan [REDAKCE] sdělil, že byl proškolen o bezpečnosti práce, kdy součástí tohoto školení byla taktéž pasáž o práci v blízkosti sloupu vysokého napětí. O uvedeném svědčí rovněž Záznam účastníka řízení o školení vedoucích zaměstnanců a zaměstnanců o bezpečnosti práce a seznámení s riziky ze školení ze dne 12. července 2012 spolu s příloženou prezenční listinou.

Policejní orgán rovněž zjistil, že na poli, kde byly prováděny zmíněné zemní práce, jsou situovány vedle předmětného sloupu elektrického vedení také další sloupy, přičemž se jedná o sloupy, které se zde nacházejí již řadu let a jejichž existenci nelze přehlédnout.

III. Průběh správního řízení

Na základě skutečností zjištěných policejním orgánem zahájil po vyhodnocení všech uvedených skutečností Úřad podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno doručením oznámení o zahájení správního řízení č. j. 02289-2/2013-ERU dne 5. března 2013 s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu. Účastník řízení svého práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení ani nenavrl žádné další důkazy.

Správní orgán považoval skutečnosti vyplývající ze spisu, který mu byl postoupen usnesením Magistrátu města Opavy dne 23. ledna 2013, zn. [REDAKCE], za zcela dostačující a sám z moci úřední dokazování v průběhu správního řízení nedoplňoval.

Dne 21. března 2013 provedl správní orgán dokazování mimo ústní jednání, o čemž sepsal protokol č. j. 02289-6/2013-ERU. O této skutečnosti byl účastník řízení s dostatečným předstihem dne 15. března 2013 vyrozuměn oznámením o dokazování č. j. 02289-5/2013-ERU ze dne 14. března 2013. Dokazování proběhlo tak, že se oprávněná úřední osoba seznámila s listinami obsaženými ve spisu.

Dne 22. března 2013 pak správní orgán zaslal účastníkovi řízení vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 02289-7/2013-ERU, které mu bylo doručeno téhož dne. V něm správní orgán informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, než bude rozhodnutí ve věci vydáno. Účastník řízení této možnosti nevyužil a žádné vyjádření správnímu orgánu nezaslal.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a s ohledem na to, že se účastník řízení nevyjádřil k podkladům řízení ani nenavrl provedení dalších důkazů a neučinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

IV. Popis skutkového stavu věci

Účastník řízení prováděl dne 20. října 2012 v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy na poli v katastrálním území obce Chvalíkovice zemní práce, přičemž při provádění

těchto zemních prací došlo prostřednictvím strojního mechanismu, traktoru DEUTZ-FAHR AGROTRON 230, r. z. OP 8256, r. v. 2001, k poškození ovládacího zámku a táhla úsekového odpínače, provozní číslo US_OP_3117, na sloupu vedení VN 22 kV vz. č. 22. Současně došlo také k přerušení dodávky elektrické energie, a to ve městě Hradec nad Moravicí a v jeho částech Kajlovec, Bohučovice a Jakubčovice v délce 47 minut a následně, dne 23. října 2012, při definitivní opravě poškozeného zařízení došlo k přerušení dodávky elektrické energie v délce 21 minut.

Celková výše škody byla společností ČEZ vyčíslena ve výši 11 016 Kč. Uvedená částka nezahrnuje výši škody za přerušení dodávky elektrické energie, neboť by se při jejím stanovení ze strany společnosti ČEZ jednalo pouze o odhad.

Účastník řízení provedl dne 12. července 2012 školení svých zaměstnanců z předpisů k zajištění bezpečnosti práce, technických zařízení, pracovních podmínek a seznámení se s riziky. V rámci tohoto školení byli zaměstnanci poučeni mimo jiné také o bezpečnosti práce v blízkosti sloupu vysokého napětí. Tohoto školení se prokazatelně zúčastnil rovněž zaměstnanec účastníka řízení, při jehož činnosti došlo k předmětnému poškození energetického zařízení.

Vzniklé poškození energetického zařízení bylo neprodleně nahlášeno místně příslušnému správci energetického zařízení, společnosti ČEZ, který následně zajistil jeho fyzickou opravu.

V. Právní hodnocení

Správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci vedeného správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení povinností stanovené v ust. § 46 odst. 12 téhož zákona.

Dle ust. § 46 odst. 12 energetického zákona musí být veškeré činnosti v ochranném pásmu i mimo ně prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Uvedené ustanovení tak představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu a to tak, aby nedošlo k jeho narušení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození energetického zařízení.

V uvedeném případě je následkem obsaženým ve skutkové podstatě správního deliktu poškození energetického zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání

(provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj), mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností energetické zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl účastník řízení, který prováděl zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu, při kterých došlo k poškození ovládacího zámku a táhla úsekového odpínače na sloupu vedení VN 22 kV vz. č. 22.

Správní orgán se tak při posuzování správního deliktu účastníka řízení mimo jiné zabýval skutkovým průběhem jeho jednání (tedy zejména, zda činnost prováděl v ochranném pásmu a zda věděl, že činnost, kterou provádí, podléhá omezení ve smyslu energetického zákona), dále pak mimo jiné otázkou, zda účastník řízení prováděl zemní práce s maximální opatrností.

Dle ust. § 46 odst. 1 energetického zákona je ochranným pásmem zařízení elektrizační soustavy prostor v bezprostřední blízkosti tohoto zařízení určený k zajištění jeho spolehlivého provozu a k ochraně života, zdraví a majetku osob. Ochranné pásmo pak vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo územního souhlasu s umístěním stavby, pokud není podle stavebního zákona vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení zařízení elektrizační soustavy do provozu.

Z dikce ust. § 46 odst. 2 výše uvedeného zákona pak vyplývá, že v rámci ochranného pásma jsou chráněna nadzemní vedení, podzemní vedení, elektrické stanice, výrobní elektřiny a vedení měřicí, ochranné, řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační techniky.

Tím, že účastník řízení prováděl dne 20. října 2012 v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy na poli v katastrálním území obce Chvalíkovice zemní práce, kdy při provádění těchto zemních prací došlo prostřednictvím strojního mechanismu, traktoru DEUTZ-FAHR AGROTRON 230, r. z. OP 8256, r. v. 2001, k poškození ovládacího zámku a táhla úsekového odpínače, provozní číslo US_OP_3117, na sloupu vedení VN 22 kV vz. č. 22, postupoval tak v rozporu s dikcí ust. § 46 odst. 12 energetického zákona. Účastník řízení svým jednáním poškodil energetické zařízení, což mělo za následek přerušování dodávky elektrické energie ve městě Hradec nad Moravicí a v jeho částech Kajlovec, Bohučovice a Jakubčovice.

Správní orgán bezpochyby prokázal, že účastník řízení prováděl práce v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 46 odst. 1 a odst. 2 energetického zákona. Ochranné pásmo jako takové přitom vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo souhlasu s umístěním stavby, přičemž pokud není podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení zařízení do provozu. Tím, že účastník řízení svým jednáním narušil zařízení elektrizační soustavy jako takové, není pochyb o tom, že práce prováděl v prostoru ochranného pásma.

Správní orgán má bezpochyby za prokázané, že vlastní existence zařízení elektrizační soustavy byla účastníku řízení prokazatelně známa, a to ze samotné jasně viditelné existence tohoto zařízení. Účastník řízení si tak musel být vědom skutečnosti, že se v blízkosti místa provádění prací nachází ochranné pásmo zařízení elektrizační soustavy, přičemž ochranné pásmo nemělo být vůbec zasaženo. Přesto k tomu ovšem došlo.

K samotnému poškození energetického zařízení došlo při provádění zemních prací prostřednictvím strojního mechanismu, při kterých došlo k poškození tohoto zařízení v rozporu s ust. § 46 odst. 12 energetického zákona.

Ustanovení § 46 energetického zákona zakazuje v ochranném pásmu energetického zařízení provádět činnosti, které by mohly ve svých důsledcích ohrozit tato zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Tento kategorický zákaz je legislativně upraven z důvodu ochrany energetických zařízení, kolem kterých se ochranné pásmo nachází. Smyslem uvedeného ustanovení tak nemůže být pouze zákaz činností obecně nebezpečných, ale všech činností, které by toto zařízení mohly ohrozit, tj. i běžných činností prováděných tak, že k ohrožení energetického zařízení dojde. Je tedy nezbytné provádět veškeré pracovní činnosti v ochranném pásmu energetického zařízení tak, aby nedošlo k jeho aktivnímu či pasivnímu zasažení. Provádění zemních prací prostřednictvím strojního mechanismu v místě, kde se nachází ochranné pásmo zařízení elektrizační soustavy, takovouto činností nepochybně je. Způsob jak naplnit porušení tohoto zákazu energetický zákon nestanoví, činí však adresáty právní normy plně odpovědné za výsledek. Použití strojní mechanizace v prostoru ochranného pásma přitom nelze v žádném případě chápat jako bdělý postup účastníka řízení.

Správní orgán má tak na základě výše uvedeného za prokázané, že byly ze strany účastníka řízení naplněny formální znaky správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Správní orgán se nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn. 8 As 17/2007-135 vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Na těchto závěrech nemůže ničeho změnit skutečnost, že zákony upravující správní delikty stricto sensu materiální stránku

deliktu neupravují (na rozdíl od právní úpravy trestných činů a přestupků - srov. ust. § 3 odst. 1 trestního zákona a ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích). Materiální stránka protiprávního jednání se tak i v případě správních deliktů musí projevit nejen při stanovení výše sankce, ale již při posuzování trestnosti právně závadného jednání. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě, kdy účastník řízení prováděl v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy zemní práce, kdy při provádění těchto zemních prací došlo prostřednictvím strojního mechanismu k poškození tohoto zařízení a v konečném důsledku také k přerušení dodávky elektrické energie, má správní orgán za to, že byla naplněna i materiální stránka trestnosti uvedeného správního deliktu, neboť byl narušen zájem společnosti na nepřetržitém provozu energetického zařízení a zároveň byla ohrožena bezpečnost provozu tohoto zařízení.

Správní orgán tak na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 46 odst. 12 energetického zákona prováděl dne 20. října 2012 v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy na poli v katastrálním území obce Chvalíkovice zemní práce, kdy při provádění těchto zemních prací došlo prostřednictvím strojního mechanismu, traktoru DEUTZ-FAHR AGROTRON 230, r. z. OP 8256, r. v. 2001, k poškození ovládacího zámku a táhla úsekového odpínače provozní číslo US_OP_3117 na sloupu vedení VN 22 kV vn. č. 22, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu. Správní orgán tak prokázal, že se účastník řízení dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

VI. Uložení pokuty

Správní úřad se nejprve zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Úřad proto přistoupil k uložení pokuty v takové výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Úřad přihlížel při stanovení výše pokuty ke všem uvedeným skutečnostem zjištěným ve správním řízení zahájeném dne 5. března 2013 v předmětné věci. Zejména přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu

jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě Úřad přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu uvedených prací počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení elektrizační soustavy a zájem na bezporuchové dodávce elektrické energie pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Způsob jak naplnit toto ustanovení zákona sám energetický zákon účastníku řízení neurčuje, činí jej však plně odpovědným za výsledek. Ačkoliv není správní orgán povinen zabývat se a posuzovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlédnout ke skutečnosti, že úmyslem účastníka řízení zjevně nebylo porušit zákon, k čemuž však v konečném důsledku přesto došlo. Tuto skutečnost považuje správní orgán za polehčující okolnost, kterou zohlednil při stanovení výše pokuty.

Porušení povinnosti vyplývající z ust. § 46 odst. 12 energetického zákona považuje správní orgán za závažné, a to z důvodu účelu dotčené právní normy. Správní orgán zastává názor, že poškozením zařízení elektrizační soustavy může být způsoben závažný následek, který může ohrozit spolehlivost a bezpečnost této soustavy jako takové. Především se jedná o možný výpadek elektrické energie a přerušeni dodávky zákazníkům a také možnost, že nedodržením stanovených povinností a právních předpisů může dojít k ohrožení zdraví a života zúčastněných osob. Zejména z důvodu možného ohrožení života a zdraví osob jsou pro práci v ochranném pásmu stanovena přísná pravidla a podmínky, které se musejí bezpodmínečně dodržovat.

Správní orgán posuzoval také otázku způsobu spáchání správního deliktu. Vzhledem k tomu, že účastník řízení prováděl úpravu pole běžným způsobem, tedy prostřednictvím traktoru s napojeným kompaktozem, přihlédl k tomu správní orgán jako k polehčující okolnosti.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k poškození energetického zařízení a k přerušeni dodávky elektrické energie konečným zákazníkům. Účastníkovi řízení je vytýkáno, že došlo k poškození ovládacího zámku a táhla úsekového odpínače na sloupu nadzemního vedení. Současně došlo k přerušeni dodávky elektrické energie ve městě Hradec nad Moravicí a v jeho částech Kajlovec, Bohučovice a Jakubčovice po dobu 47 minut a následně při konečné opravě zařízení po dobu 21 minut. Celková výše způsobené škody byla poškozeným, společností ČEZ, vyčíslena ve výši 11 016 Kč. Tyto údaje vypovídají o relativně velké energetické důležitosti zařízení

elektrizační soustavy, které účastník řízení narušil, a správní orgán k této skutečnosti přihlédl při stanovení výše pokuty jako k přitěžující.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Při poškození výše uvedeného zařízení elektrizační soustavy došlo v konečném důsledku k přerušení dodávky elektřiny konečným zákazníkům po dobu 68 minut. Tuto skutečnost však nemohl účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo nahlášeno místně příslušnému správci zařízení elektrizační soustavy, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že není evidován v rámci žádného jiného správního řízení o uložení pokuty za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že „správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí“.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

V neposlední řadě tak správní orgán přihlédl právě k osobě účastníka řízení a jeho majetkovým poměrům. Vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení je právnickou osobou zapsanou v obchodním rejstříku, vycházel Úřad při stanovení výše pokuty z výkazu zisků a ztrát ke dni 31. prosince 2011, který je účetní jednotka povinna vyhotovovat v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Z uvedeného dokumentu vyplývá, že v účetním období roku 2010 byl účastník řízení ve ztrátě, když vykázal hospodářský výsledek v částce – 1 857 000 Kč. V účetním období roku 2011 naopak

vykázal účastník řízení výsledek hospodaření ve výši 13 449 000 Kč. S ohledem na tyto údaje je zřejmé, že uložená pokuta nemůže být považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemá tedy likvidační charakter.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany. Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Správní orgán taktéž rozhodl v souladu se zásadou uvedenou v ust. § 2 odst. 4 správního řádu, kdy má povinnost dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 20 000 Kč, a to za správní delikt podle energetického zákona. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb. činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Petra Bajerová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly